

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

7/13682

6K374

-7 ŞUBAT 2013
ÇOK İVEDİ

Sayı : 43728771-610.00/
Konu : 6/2532 ve 7/13682 Sayılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 19.12.2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-98905 sayılı yazısı.

İlgi yazıyla, Ardahan Milletvekili Sayın Ensar ÖĞÜT'ün tevcih ettiği 6/2532 ve 7/13682 esas sayılı soru önergelerinin cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu soru önergeleriyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :

1- Soru Önergeleriyle İlgili Cevaplar(5 sayfa)

Adres: Necatibey Cad. No:110/A-06100 Yücetepe-ANKARA
Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97
Faks: +90 (312) 294 69 77
Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

okaynar@kalkinma.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Evrak teyidi <https://dpteb.dpt.gov.tr/Sorgu> adresinden 98A2-DA3V-8PT9 kodu ile yapılabilir.

ARDAHAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ENSAR ÖĞÜT'ÜN YÖNELTTİĞİ 7/13682 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİYLE İLGİLİ CEVABIMIZ:

Soru: 5084 sayılı teşvik yasası sayesinde Türkiye’de 31 bin 115 işletme 766 bin 672 kişi istihdam edilerek ekonomiye ve sanayiciye destek sağlanmıştır. Ülkemizde de firmalar kriz dönemlerindeki sıkıntıları atlatabadan 31.12.2012 tarihinde 5084 sayılı Teşvik yasasının sona ermesi ile büyük sıkıntıların içinde % 10-15 kar ile çalışan firmalarımızın bu yasanın sonlanması ile büyük maliyetlerin altına girecekleri aşıkardır. Günümüz koşullarında zar zor ayakta durmaya çalışan firmalarımız bu maliyetleri kaldıramayacak ya kapasite küçültecek ya da bulundukları yerleri terk edeceklerdir. Her şart altında da bu 49 ilimiz çok zor duruma düşecektir.

Bu kapsamda iş dünyasının temsilcileri olarak yatırımların sürekliliğinin istihdamın artırılması, kayıt dışının ortadan kalkması, ihracatın artırılması haksız rekabetin önlenmesi adına yeni çıkarılan 5951 sayılı kanunun 10. Maddesindeki 31.12.2012 tarihi 31.12.2017 olarak değiştirilmesi sağlanacak mı?

Cevap: Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında 5084 Sayılı Kanun 2004 yılında yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun ile 49 ilde gelir vergisi stopajı ve sigorta primi teşvikleri uygulamak, enerji desteği sağlamak ve yatırımlara bedelsiz arsa ve arazi temin etmek sureti ile yatırımların ve istihdamın artırılması amaçlanmıştır. 5084 sayılı Kanun, yeni tedbirler içeren bir düzenleme olmaktan ziyade daha önce uygulanan teşvik tedbirlerinin belirli oranlarda değiştirilerek ve/veya birleştirilerek yeniden uygulandığı bir düzenleme olmuştur.

5084 sayılı Kanun çeşitli tarihlerde yapılan düzenlemelerle yedi defa değiştirilmiş ve amaç maddesi hariç Kanunun bütün maddeleri yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenlemelerle, Kanun kapsamında uygulanan teşvik tedbirleri değiştirilmeksizin tedbirlerin süre ve kapsamlarında bazı değişiklikler yapılmıştır. Genel olarak Kanunun uygulama süresi 31.12.2009 tarihinde sona ermiştir. Ancak, 5951 sayılı Kanun ile 2009 yılı sonuna kadar tamamlanan yatırımlar için gelir vergisi stopajı desteği ve enerji desteğinden faydalanmak için nihai süre 2012 yılı sonuna uzatılmıştır. Ayrıca, 2009 yılı sonu itibarıyla sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanan işletmelere 2012 yılı sonuna kadar bu destekten yararlanma imkanı sağlanmıştır. Arsa tahsis uygulamasına ise mevcut yatırım teşvik sistemi kapsamında devam edilmiştir.

Bilindiği üzere Hükümetimiz 2012/3305 sayılı Kararla kapsamlı bir teşvik sistemini uygulamaya koymuş bulunmaktadır. Söz konusu Yeni Sistem; Kalkınma Planları ve Yıllık Programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda tasarrufların katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesine, üretim ve istihdamın artırılmasına, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma-geliştirme içeriği yüksek bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımların özendirilmesine, Doğrudan Yabancı Yatırımların (DYY) ülkeye çekilmesine, bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılmasına, kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik usul ve esasları belirlemiştir.

1 Ocak 2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe konulan Yeni Teşvik Sistemi;

1. Genel Teşvik Uygulamaları,
2. Bölgesel Teşvik Uygulamaları,
3. Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki,
4. Stratejik Yatırımların Teşviki ve

bileşenlerinden oluşmakta olup, gerekli koşulları sağlayan yatırımcıların;

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti,
- Vergi İndirimi,
- Asgari ücret üzerinden hesaplanan Sigorta Primi işveren Hissesi Desteği,
- Faiz Desteği,
- Yatırım Yeri Tahsis,
- Gelir Vergisi Stopajı desteği ve
- KDV İadesi, desteklerinden yararlandırılmasını öngörmektedir.

Yeni Teşvik Sistemi ile:

- Düzey II bölge sisteminden il düzeyinde bölgesel sisteme geçilmiş ve Türkiye genelinde dört yerine altı bölge tanımlanmış, dolayısıyla kullanılacak vergi enstrümanlarının derecelendirilmesinde daha dengeli bir yapı ortaya konularak teşviklerin dağıtımında daha adil ve etkili bir sistem oluşturulmuştur.
- Yeni Teşvik Sistemiyle, bölgesel desteklerden yararlanacak yatırım konularının asgari sabit yatırım tutarları bir çok yatırım konusu için her bölgede düşürülmüş ve bazı öncelikli yatırım konularının konu itibarıyla daha geniş kapsamda desteklenmesi sağlanmış ve bir kısım yatırım konuları Bölgesel Teşvik Uygulamaları kapsamına dahil edilmiştir.
- Teşvik unsurlarının etkinliğini artırabilmek için, Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği ve Faiz Desteğinin süre ve oranlarında yatırımcılar lehine değişiklikler yapılmıştır.
- Bölgesel teşviklerde altı bölgeye geçilmiş, böylece geniş ölçüde Doğu ve Güney Doğu Anadolu Bölgelerinden oluşan Altıncı Bölge için İşçi Sigorta Primi Desteği ve Gelir Vergisi Stopajı Desteği getirilerek bu bölgelerin kalkınmalarına yönelik pozitif bir ayrımcılık yapılmıştır.
- Kümelenmenin desteklenmesi ve yatırım havzalarının oluşturulması amacıyla organize yatırım bölgelerine yapılacak yatırımların görece daha yüksek oranda desteklenmesi öngörülmüştür.
- Sürdürülebilir ekonomik gelişme ve sosyal kalkınma için kritik önem arz eden lokomotif sektörlerin daha yüksek oranda desteklenmesi hedeflenmiştir.

Büyük Ölçekli Yatırımlar desteğiyle ülkemizin teknoloji ve Ar&Ge kapasitesini artıracak, ayrıca uluslararası alanda rekabet üstünlüğü sağlayacak başta DYY olmak üzere tüm yatırımların desteklenmesi amaçlanmıştır. Bu alanda asgari yatırım tutarları bazı sektörler için düşürülmüş ve yatırımlara uygulanacak Vergi İndiriminde bölgeler itibarıyla farklılığa gidilmiş ve yatırımın Altıncı Bölgede yapılması durumunda Sigorta Primi İşçi Hissesi ve Gelir Vergisi Stopajı desteği de sağlanmıştır.

- Yeni Teşvik sistemiyle büyüme potansiyeli olan sektörlerin ara malı ithalatı bağımlılığını azaltacak Ar&Ge içeriği yüksek, yüksek teknoloji ve yüksek katma değerli yatırımları ifade eden Stratejik Yatırım kavramı getirilmiştir. Bu yatırımlar, yüzde 50'den fazlası ithalatla karşılanan ara malı veya ürünlerin üretimine yönelik bulunan belirli büyüklükteki yatırımlardan oluşmaktadır. Ülkemizde yüksek teknoloji ürünlerin üretimini sağlayacak yatırımlar da bu uygulama kapsamında desteklenmektedir.
- Yine, Ar&Ge ve Çevre yatırımları KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti ve faiz desteğinden yararlandırılmaktadır.

Görüldüğü üzere Yeni Teşvik sisteminde, 5084 sayılı Kanun kapsamında yer alan teşvik unsurlarının, enerji desteği hariç (Enerji desteği kaynakların Demir-Çelik, Çimento gibi enerji ve sermaye yoğun alanlara yönelmesine yol açmaktaydı) tamamı daha kapsamlı ve bölgesel ayırım gözeterek yer almaktadır. Böylece, Yeni Teşvik Sistemi yeni yatırım yapacak firmalara daha büyük avantajlar sunmaktadır.

Ayrıca, yatırım değil işletme desteği olarak düşünülmesi gereken istihdam desteklerimiz de sürdürülmektedir. Ar-ge, engelli, kadın ve genç istihdamı gibi birçok kesime dönük istihdam desteklerinin yanısıra 5 puan işveren hissesinde indirim uygulaması da yapılmaktadır. İstihdam teşviki ile ilgili olarak sürekli bir öncelik esas alınmakta olup, gelecekte de istihdamın artırılmasına dönük adımlar devam edecektir.